

Прецѣла ачестїї Фодї дїн
превнѣ кѣ Фодѣа пентрѣ
мїнте, інімѣ шї лі-
тератѣрѣ есте пре ѣн
жѣмхтате де ан кѣ поща

2 ф. 24 кр., фѣрѣ поща 2 ф.
8 кр. арѣ. Пентрѣ анциїн-
цѣрї сѣ пѣзтеск пѣнѣ ла ѣ
рѣндѣрї 8 кр. де ачї ачѣсѣ
1 кр. арѣнт де ѣн рѣндѣ

N°. 5.

1838.

(CU PREA'NALTA VOE.)

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

Brashov, 30. Julie.

Трансїлванїа.

Брашов. Преачїнстїтѣла Домнї Ігнацїе Карабец де Бѣнѣла маре, Протопоп Антїлеа шї парох ла Сф. Бїсерїка ромнеаскѣ чеа маре дїн Шкеї нѣ маї есте! Ан 28. Іаїе дѣнѣ к. в. С'ѣ ашѣзат ла лок де репос рѣмѣ-шїцелѣ лѣ пѣмжнѣщї, ла акѣрор петреканїе сѣ афларѣ де фацѣ тоцї офїціалїї дїн стѣ-тѣла мїлітѣреск шї чївїл де ачї преѣм шї преоцїмеа де тоате релїїїе, Домнѣла Брїга-дїер Ценерал де Чолїч, тот корпѣла офїце-рїлор дела ал ѣ-леа Баталїон а Регїментѣлаѣ баронѣлаѣ вакант, преѣм шї тоцї Офїцерїї де Стаб пензїонацї, о адѣнаре преа ачсем-натѣ дїн тот фелїѣла де нацїї шї стѣрї лї дѣдѣрѣ чїнстѣа чеа маї де пре ѣрѣмѣ.

Дѣнѣ испрѣвїреа сѣѣжѣї обїчнѣїте, Д П. Іоан Попасо Протопоп ал доїлеа шї Парох аѣ цїнѣт кѣтрѣ мѣлїме асѣпра адормїтѣлаѣ сѣѣ фратѣ ан Хрїстос, о кѣвѣнтаре де жалѣ, карѣ дѣнѣ кѣм аѣ фост цесѣтѣ, ка сѣ факѣ дѣстѣла ла тоате пласелѣ де оаменї че ера а-дѣнацїї, аша ростїреа еї чеа енергїкѣ ачѣс-флѣцїтѣ де сентїментѣле чѣле маї сїнчѣре кре-щїнещї шї пѣсторѣщї, аѣ фост ан старѣ, ка сѣ факѣ пе тоцї а кѣноащѣ, кѣт аѣ пїер-дѣт ан ачѣл ѣзрѣбат карѣ акѣм с'ѣ мѣтат ла чѣле черѣщї.

Нїмїк нѣ ера маї пѣтрѣнѣзѣторїѣ де інімѣ, дѣкѣт аї аѣзї нѣмѣрѣндѣїсѣ мерїтѣрїле репоса-тѣлаѣ ампреѣнате прѣтѣтїндѣнї кѣ нїщѣ вїр-тѣщї, карѣ ар фї фѣкѣт чїнстѣ ла орї че ѣзрѣ-бат дїн орї карѣ нацїе. Домнѣла Прѣдїкаторѣла спѣсѣ адекѣ, кѣм адормїтѣла, дѣнѣ че ар фї сѣлїт ан Клар ка Протопоп ла Тѣрѣда,

де ачї фѣ пофїтїт де Капелан ла Регїментѣла де пѣдѣстрїме алаѣ Лаїнїнген нѣмїт, ѣнде дїн чѣї 13 ачї шї 7 лѣнї ан ачѣстѣ сѣлѣжѣк пѣ-трѣкѣщї, ачї чѣї маї плїн де прїмеждїї рѣс-воїнїчї дела 1813 пѣнѣ ла 1815 лаѣ дат прїлеж сѣ доведѣаскѣ ан фапѣтѣ, че даторїї грѣле асѣ ѣн пѣсторїѣ сѣфлѣтеск, шї кѣт поате сѣ факѣ ан чѣле маї крїтїче стѣрї ампре-жѣр. Атѣстѣрїле атѣта а Регїментѣлаѣ кѣт шї алѣ алтор оаменї марї неанкредїнѣеазѣ, кѣм Д. Протопоп Карабец петрѣча пе фїїї сѣї рѣсвоїнїчї адѣсѣорї пе жос кѣ сѣпѣтѣмжнїле антрѣщї пѣнѣ че да фацѣ кѣ ѣрѣшмашѣла ѣнде кѣ інімѣ неанспѣїмжнѣтѣтѣ шї кѣ ѣзрѣщїн де пїлдѣ рѣрѣ анкѣрѣжа пе фѣчорї спре ам-плїнїреа сѣлѣжїї салѣ. Пе чѣї рѣнїщї, пе чѣї карїї сѣ лѣпта кѣ моарѣте антрѣ прїмеждїї нѣзраснїче анкѣ нѣ ачѣта аї прѣгѣтї прїн кѣвѣнтѣрїле салѣ чѣле ѣлѣнде ла алѣтѣ вїацѣ маї фѣрїчїтѣ. Пе болнавї прїн спїталѣрїї лї черѣта фѣрѣ де алѣѣре зїоа шї ноапѣте. Іар' прїн моралїтатеа са чѣа фѣрѣ де макѣлѣ аѣ фост ан старѣ сѣ аѣѣз інфлѣкѣ асѣпра ка-рѣктерѣлаѣ морал а фѣчорїлор дїн тот регї-ментѣла; де мѣлѣ орї пе чѣї де прїмеждїе болнавї сѣфлѣтѣщѣ, карїї адекѣ ѣрѣндѣшї вїаца сїнгѣрї ѣреа сѣ шї пѣѣ капѣт, аѣ щїѣт прїн мїжлоачѣ сѣфлѣтѣщї шї пѣсторѣщї сѣї ан-тоаркѣ ла калѣа адеѣзрѣлаѣ.

Мѣлѣщїреа М. Салѣ а ѣнѣлаѣ Ампѣрат ФРАНЦІК пентрѣ пѣрѣтарѣа лѣї чѣа лѣѣдѣтѣ о доведѣщѣ Медалїа ачѣа марѣ де аѣр, карѣ лї амподобѣа пїентѣла, аѣнѣд кѣ дѣмѣа шї ѣн ѣнїт де 150 фїорїнї арѣ. пѣнѣ ла чѣа-сѣла морѣщї.

Ан време де зече ані аș пъртат ла Бисерика поменитъ дерегзторіа де протопоп апоі ші де парох, ынде прін характеръа сзъ чел лініцит, прін пъртареа са чеа сзмзнзтоаре де паче ші прін предичеле сале челе дожзнитоаре пзрінцеце аș кжцігат ізбереа тѣтѣрор челор біне сімціторі; іар' чінстеа ші респектѣла де кафе ера вреднік, нічї ансѣш пісмашѣла нѣ пѣтеа сз іо трагз ан ѣмбрз. Стреїні ші тоці чей де алте реліціі ші націі прївеа ла джнѣла ка ла о подоавз ші спрїжоанз таре а реліціі рзсзрїтене. Іар чїне ва прїві ампрежѣр ші ва іспїті анѣміт кжте шкоале с'аș фзкѣт ан протопопіатѣла сзъ ші кѣ че рјнд сімѣр прін андемнѣла ші непрецетареа са, кжці тїнерї де ромжн аș прїїміт сфат бѣн шї андрептарїѣ ынде сз ші кжте прокопсінца ка сз поатз фї мзѣларї вреднічї а соціетзціі оменешї ші а націі сале; ачела сз ва анкредінца, кз поменїреа рзпосатѣлашї требѣ сз рзмже фоарте андеаѣнгатз ан мїнціле ші ініміле лзкѣторїлор де аїчї. Четзценїі ші негѣцзторїі ромжнї дїн четате кѣноск ачеста маї мѣлат де кжт тоці.

У Н Г А Р І А.

Баронѣла Ігнатїе Сепешї де Негїеш Впїскоп ан Печ, Комендадор ал Ордѣлашї Стѣлашї Стефан, Консіларїѣ де таїнз, Доктор де Фїлософіе ші Теологіе, Мзѣларїѣ а Повзѣїторїѣ а Врзешїї Ёнїверсітзціі ынгѣрешї, ші а інвещатеї Соціетзціі ынгѣрешї фѣ кіемат дїн нѣмѣрѣла челор бїї ла 16. Ізліе 1838 ноаптеа пела 11 часѣрї ан вжрстѣ де 58 де ані. Пзтїмінд андеаѣнгат де пазмжнї, де мѣлат ера тоці ангрїжаці пентрѣ скѣмпа лѣї діацз; кѣ тоате ачеста моартеа джнѣлашї сз поате зїче ла тоці карїі лѣș кѣноскѣт нзпраснікз ші неащїптатз.

Джнѣла аș фост ші рзмжне дїн тїнерецеле сале о пїлѣз де еславїе де прокопсінциз ші де остенеаї непрецетзтоаре. Влоквенца са атжта ан бїсерїкз кжт ші діетеле ынгѣрешї рзмжне неѣрматз. Дзрнїчїа лѣї ера а да дела сіне тот кжт ера прін пѣтїнциз. Кзтрз тоці сз пѣрта джнѣла кѣ челе маї дѣлчї блжндеце ші ѣмелїнциз прїетїнодсз, ка архїереѣ антрѣ тоате пзрціле дерегзторїі сале чел маї страшнїк асѣпра са, чел маї ертзторїѣ асѣпра сѣпѣшілор.

Ла ачесте бїртѣці, каре рар сз афлз ампрежнате ан ачешш персоанз ан асемеенеа мзсѣрз, ампрежнате кѣ о пѣртаре дінафарз пе кжт де аналтз, пе атжта трзгзтоаре спре сіне ші чїнстїтз, аре сз мѣлцзмеаскз лѣмеа чеа анвзцатѣ стареа статїстїко-бїсерїчеаскз а Католїчалор дїн Ардеал (де кжнд аș фост Впїскоп аїчї) (*Statuta Dioeciesana Ecclesiae Transilvaniensis Claudiopoli 1838*); іар' бїсерїка чеа католїкз ынгѣрешкз бїбліа

чеа ынгѣрешкз ансѣш де адормітѣла ревзѣтѣ ші амвогзцітѣ кѣ ансемнзрї Пожон 1836 пе лжнз алте кзрці де рѣгзчѣне, де кжнтзрї ші де реліціе тїпзрїтѣ ан клѣж шї ан Печ.

Цара аре сзї мѣлцзмеаскз джнѣлашї антемеїереа ынѣї діецем прін ашззареа шкоалелор фїлософіче ші іѣрїдїче, ла Печ, кѣноскѣт ан артїколїї діетїї дїн а. 1836; пе лжнз каре аș маї рїдікат ын зїд кѣ ванїї сзї, ші аș маї кѣмпзрат алтѣла каре ера оаїніодрз лзкашѣла монахілор павлїн, спре анчепереа стѣденцілор де фїлософіе ші дрептѣрї. Цїїнцеле теологіче анкз леаѣ маї амвогзціт. Бїбліотека ачела богатз епїскопешкз ангрїжїтѣ ші кѣ челе маї нѣз продаѣтѣрї літераре дїн вѣкѣла нострѣ оаș дескїс пентрѣ фолосїнца тѣтѣрор.

Анвзцзторїї дела Царз ші Органїції аș дожнїдїт дїн грїжа ші дзрнїчїа ачестѣї Впїскоп о шкоалз ынде сз афле еї ансѣш прокопсіре пентрѣ сіне; алта іарзш де мѣзїкз пентрѣ ачешш. Алте бїсерїчї, кжсе де парохїї ші де шкоале зїдїте дїн темелїї, саш ренѣїте де джнѣла нѣ ле поменїм.

Пе дрептѣла сз поате зїче: кѣмкз жнтржнѣла аș пїердѣт реліціа о пїлѣз бїе де еславїе; бїсерїка ші тронѣла ын рзззм пѣтернїк, патрїа пе ынѣла дїнтре чей маї марї ші маї ізбїці фїї ші фзкѣторїї де біне аї сзї; цїїнцеле пе ын Меченат ші ажѣторїѣ фзрз прецет; тїнерїмеа пе ын патрон адевзрат, ѣенерос; ва ансѣш оменїреа анкз фѣ пзгѣбїтѣ прін ачест Архїпзсдорїѣ новїа ші анфербжнтат пентрѣ ферїчїреа еї.

Брїтаннїа маре.

АнГесїа Касїї де жос дела 19. Ізліе с'аș фзкѣт десбатерї ферїнїці асѣпра леції де зечѣеле пентрѣ Ірландїа. Ка сз анцелецемѣ лѣкрѣла маї біне, требѣ сз ансзмнззм кѣмкз, фїїнд дожнїтоаре ан Брїтаннїа реліціа чеа реформатз, де каре ансз анѣме ан Ірландїа сз цїн фоарте пѣцінї лзкѣторї, абїа адекз ын мїліон ші дѣз сѣте де мїї, іарз шасе мїліоане мзртѣрїескк кредїнца католїкз апѣсанз, тоці ачешїа лзкѣторї пазтеа пзнз акѣм зечѣелїле ла попї ші маї вжртог ла чей реформациї. Де кжціва ані анкоаче попорѣла парте маре нѣ маї вреа сз пазтеаскз нічї о зечѣлаалз, чї пофтеце ка попїї сз шї трагз плата са де аїреа. Ачестз антѣмпларе аș дат шї пзнз асцззї грїжз ші треавз мѣлатз ла парламентѣрїле Брїтаннїей. Ан зїоа маї сѣс зїсз лѣжнѣсз ла рјнд антребареа де зечѣеле, пзрерїле челор маї ансемнате кзпзтенїї а факціалор сз деосїбеа фоарте ѣма де алта. Антребареа де окамдатѣ ера ачеста: Оаре сз сз ерте ачей 640,000 фнці стерлінг, карїї

дінтре офіцеріи корпсѣ де цені аѣ афлат
 8рмхторіѣ кіп: сѣ сѣ 8мплаз доі цілінарїи
 грозаві де марі кѣ праф де пѣшкѣ, каре а-
 пої кѣ ажѣторіѣ. к.опотѣлѣ де аннотат
 сѣ сѣ леце ан фѣндаѣ апей де доз латѣрї
 ла корабіе, сѣ сѣ апрінзѣ шї аша сѣ сѣ
 сѣврѣме корабіа. Фѣккндѣсѣ шї ачѣаста ан-
 черкаре де доз орї, аѣ рѣмас фѣрѣ ефѣкт
 фїна кѣ тотдеѣвна с'аѣ антѣмплат кѣте о
 меорѣндѣіалѣ непреѣвѣзѣтѣ. 8н матроз (фе-
 чор де корабіе) каре сѣ погорѣсѣ ан фѣнда
 ка сѣ леце цілінарїи, антѣрѣкндѣсѣ ан фѣ-
 нїле чѣле мѣлѣ с'аѣ аннекат. Пе 8рмѣ ла
 28. Іѣліе, дѣпѣ че с'ар фї антѣмплат тоате
 прѣгѣтіріле трѣвѣінчоасе ла черкареа чѣа маї
 дін 8рмѣ, сѣ дѣдѣ семн де апріндереа че-
 лор патрѣ мїї де фѣнїї де праф, каре ера ан
 цілінарїи ачѣї де пѣлѣмѣ. Дѣнтріле ан каре ера
 лѣкрѣторїи шї прївїторїи сѣ трасѣрѣ де пар-
 те, рѣмїнд нѣмаї 8на акѣрїи оаменї ера сѣ
 дѣа фок, карїи антѣ ста гата, ка андатѣ
 кѣт сѣ ва апрінде есакѣ, сѣ грѣвѣаскѣ дѣа-
 коло. Дѣпѣ 5 мїнѣтѣрї, кѣнд антѣрїжареа
 прївїторїлор ера ан трѣапѣа чѣа маї ан-
 налтѣ, окїї лор антїпїї асѣпра ачѣї машїне,
 дѣодатѣ фѣрѣ вѣсте сѣ аѣзї 8н еѣѣїт кѣ
 сѣгомот антѣрозїторїѣ. Мѣрїмеа 8нѣї асемѣнеа
 сѣне нѣ сѣ поате лѣсѣне дескрїе. О мѣлїме
 де апѣ де 800 пїчоаре антїнсѣ, арѣнкѣтѣ
 ан дѣр ла антѣлїме де 70 де пїчоаре, 8н
 пѣор грѣс де аѣрї негрїи, дін антѣрї мїжлок
 сѣѣра сѣкндѣріле шї грїнзіле ка дін гѣра 8нѣї
 вѣлкан. Пѣтереа ісѣрїи аѣ фост атѣта де
 маре, антѣт с'аѣ кѣтрѣмѣрат дѣалѣріле антѣ-
 амѣндѣсѣ цѣрѣмѣріле. Сѣѣтѣрареа с'аѣ сімїїт
 пѣнѣ ла Гравесенд шї прїн сѣтеле вѣчїне.
 Дѣпѣ тѣчереа чѣа дін тѣїѣ де 8їміре, 8рмѣ
 стрїгареа де пѣчере шї еѣкѣрїа чѣа лѣрмоасѣ
 а мѣлїмеї. Дѣпѣ кѣтева мїнѣтѣрї сѣ вѣ-
 зѣрѣ вѣслїнд ачѣїа, карїи грѣвѣа сѣ аѣ8нѣ
 дін еѣкѣлїле чѣле антѣрѣціате а корѣїи. Ачѣ-
 сѣтѣ антѣрѣпрїндере атѣта де прїмеѣдіоасѣ нѣ
 фѣ 8рмѣтѣ нїчї де о антѣмпладе нѣнорѣчїтѣ.

Тѣрѣїа.

Константинопол, 4. Іѣліе. Солѣн рѣсѣск
 домнѣа де Еѣтенїеф, каре де кѣтѣва време
 ера аѣс де аїчї кѣ слобоженїе, сѣ ачѣеапѣтѣ
 ан сѣѣрт аїчї антѣрѣпѣт, кѣнд апої Д. Рїк-
 ман, каре лї кѣпрїнсѣсѣ локѣл антѣрїмал, сѣ
 ва антѣорѣче іарѣш ла постѣа сѣѣ ан Еѣ-
 кѣрѣїи.

Стѣпнїрѣа тѣрѣаскѣ пѣне тоатѣ стрѣ-
 данїа антѣрѣ ашѣзареа інстїтѣтѣрїлор де Ка-
 рантїнѣ, дѣр' антѣ тот афлѣ грѣѣтѣцї прѣ-
 сѣте мѣсѣрѣ атѣт ан неѣпѣнѣреа тѣрѣїлор ла

астѣелїѣ де орѣндѣелї, кѣт шї ан неѣрнї-
 чїа антѣлоїацілор де а антѣлїнї порѣнчїле.

Грѣчїа.

Атѣна, 12. Іѣліе. Прїектѣрїле, кѣм с'ар
 пѣтеа фѣче крѣцаре де кіелѣелї шї пѣнѣреа
 лор ан лѣкрѣре сѣ фѣче кѣноскѣтѣ прїн Ре-
 скрїптѣрї крѣцїи. Аша прїн 8н едікт дін 4
 Іѣліе 1838 сѣ хотѣрѣѣе рѣдѣчереа Гѣбернѣрї-
 лор грѣчѣїї дѣла 30 ла 24 шї ачѣлор де а-
 доз мѣнѣ дѣла 18 ла 7, прїн каре скїмѣа-
 ре вѣде орї чїне кѣтѣ пѣстрѣре сѣ фѣче не
 маї пѣлѣтїндѣсѣ лѣафа (гаѣѣ) ла 17 Гѣбернѣ-
 торї шї пе лѣнѣгѣ ачѣеа мїкѣорѣндѣсѣ пла-
 та чѣлораллїї. О алѣтѣ орѣдонанѣз крѣїаскѣ
 арѣтѣ рѣформациа пѣдѣстрїмїї шї а кѣлѣрїмї
 чѣле опѣ баталїоане де пѣдѣстрїме сѣ сѣ
 рѣдѣкѣ ла 5 іар' чѣле 6 ескадрѣане де каба-
 лерїе ла 4. Нѣма атѣѣа оаменї сѣнт сѣ сѣ
 цїе ан сѣлѣѣѣ, кѣцї сѣнт де неапѣратѣ
 трѣвѣїнѣз пѣнтрѣ пѣзїреа лїнїїї антѣр'о Цѣ-
 рѣ аша неодїхнїтѣ кѣм есѣте а Грѣчїлор.
 Чїаллалїї солдѣцї сѣ сѣ трїмїѣз акасѣ 8н-
 де аѣ сѣ арѣ шї сѣ самѣне шї аша сѣ нѣ
 траѣѣ лѣафа антѣѣдѣр. Трїмїтереа чѣнор офї-
 цѣрї с'аѣ шї фѣкѣт. —

Егїпѣ.

Трїест 13. Іѣліе. Консѣлатѣл Брїтан-
 нїї дін інѣѣла Малѣа аѣ кѣпѣтѣт о скрї-
 соаре дін Алѣксандрїа, ан каре сѣ сѣпѣне,
 кѣмѣз антѣр'ачѣастѣ Чѣтѣте сѣѣ шї фѣкѣт
 прокламаціе де неатѣрнѣреа лѣї Мѣхѣмед Алї
 дѣла Поартѣ. Дѣспре ачѣаста есѣте антѣоїалѣ,
 антѣ атѣта есѣте аѣѣвѣрат, кѣмѣз Мѣхѣмед
 Алї аѣ кіемѣт ла сїне пе тоцї Консѣлїї чѣ-
 лор патрѣ Пѣтерї марї а Вѣропїї 8нѣл кѣте
 8нѣл, антѣ тоцї л'аѣ антїмпїнат кѣ нїѣе
 рѣспѣнѣсѣрї де тот не-ашѣптѣте. Де атѣнчї
 сѣ стрѣдѣѣѣе сѣ амѣѣнѣѣе пе Консѣлї зї-
 канд, кѣ дѣнѣл кѣмпнїнд неѣрѣптѣцїле
 фѣкѣте де кѣтрѣ Сѣлатѣнѣл, сѣѣ сокотїт кѣ
 ісар фѣче нѣмаї о рѣспѣлѣтіре кѣвїнчѣоасѣ
 сѣѣтѣрнѣа сѣѣренїтѣтеа (домнїа) Отѣома-
 нѣ. Сѣре ачѣст скоп Мѣхѣмед Алї чѣаркѣ
 тоате мїжлоачѣле кѣте лї сѣнт прїн пѣтїн-
 цѣ; пе 8рмѣ с'аѣ антѣїат ла Консѣлї ка
 данѣ с'ар пѣтеа мїжлочї не-атѣрнѣреа лѣї дѣ-
 ла Сѣлатѣнѣл пе кале де пѣче, ел е гата
 сѣ пѣлѣтѣаскѣ 16 мїліоане де пїасѣтерї одѣтѣ
 пѣнтрѣ тотдеѣвна. Калѣл лѣкрѣлѣї есѣте, кѣ
 вїклѣанѣл еѣтрѣн ш'аѣ кѣноскѣт дін време
 стареа ан каре с'аѣ пѣс пе сїне антѣш прїн
 дѣхѣл сѣѣ чѣл трѣѣаш, шї антѣм с'ар скоп-
 те дїнтр'ачѣеа еѣкѣрос.